

nes, at det er Uret imod det almindelige Artilleri at sige, at det skal uddanne Recruter og afgive dem til den bornholmske Væbning, at der kan blive to Artillericompagnier der, naar man ikke med stærkere Grunde kan godtgjøre Nødvendigheden af 2 Artillericompagnier paa Bornholm, end der synes mig at foreligge. Jeg har stor Interesse for Bornholmerne som brave og kjække Folk; jeg kan personlig huske den Gang, da der sidst for Alvor er hørt Kanonstusd paa Bornholm, thi det var just i de Aar, da jeg levede der som Dreng, og jeg har selv hørt Kuglerne fuse; det er den eneste Gang, at jeg har været saa nær ved fjendtlig Ild, at en Kugle kunde naae mig. Jeg kan forsikre, at jeg har en levende Erindring om, at Bornholmerne dengang gik med Vist til deres Batterier og samlede Infanteriet bagved Batterierne. De gjorde det i Tilid til en overmaade energisk og dygtig Mand, som stod i Spidsen for det Hele, nemlig den senere afbøde Admiral Nothe, og jeg troer, at de vilde have gjort dygtigt Forsvar imod Forsøg paa Landgang, og at de maaskee vilde have kunnet kaste en lille Troop tilbage, selv hvis den var kommen iland. Men hvis en Landgang først var flettet med nogenlunde Styrke, saa troer jeg rigtignok, at Udsigterne med Hensyn til Udfaldet af en regelmæssig Kamp i det Indre af Landet, hvor der altsaa just skalde være Tale om at bruge Feltartilleri, vilde have været mindre heldige. Jeg troer, at det, som man væsentligst maa tænke sig, at der skal udrettes af Væbningen paa Bornholm, er at hindre Landgang eller at kaste nogle Faa, der ere komne iland, tilbage; er en Landgang derimod først med tilstrækkelig Styrke effectueret, saa troer jeg ikke, at der vil være synderlig Udsigt til at forfætte Kampen, naar det virkelig er et alvorlig meent Forsøg paa at bemægtige sig Den med en derpaa beregnet Styrke, der foretages. Jeg troer derfor, at der vistnok vel maa være Kanoner paa Den, der kunne flyttes, uden at man behøver at anbringe dem alle paa et Sted, hvor der just er et Batteri, men at Bornholm kan faae det Artillerimandskab, der dertil behøves, uden at det vil være nødvendigt at forøge Dens Artilleri i den Grad,

som her er foreslaaet, eller at dele det i Felt- og Fæstningsartilleri.

Jeg har saaledes store Tvivl ved det af den bornholmske Landsthingsmand (Sonne) stillede Forslag, da det just gaar ud paa at gjøre den bornholmske Væbnings Organisation noget mere sammensat, imedens jeg derimod troer, at alle Hensyn kræve at simplificere den saameget som muligt. Hvad dernæst Hovedsagen angaaer, nemlig det af det ærede 6te Medlem for Kjøbenhavn (Ploug) stillede og af mig optagne Forslag, da betragter jeg, som tidligere udviklet, det som nærmest kun berørende et Fremtidsspørgsmaal, om hvilket jeg imidlertid, skjøndt med megen Ulyst, har troet ikke at burde undlade allerede nu at udtale mig efter den Forestilling, som jeg har kunnet danne mig om denne Sag. Jeg troer, for at gjentage, hvad jeg begyndte med, at man maa stille sig den dobbelte Retning, hvorimellem man har Valget, klart for Die, og at man dernæst bør decidere sig for den Retning, som jeg antydede, at jeg holder til, ifølge hvilken Uddannelsen af de bornholmske Kræfter skal stee til Fordeel for Landets almindelige Forsvar, saa at man ikke benytter deres Uddannelse i Kjøbenhavn egentlig kun i det specielle bornholmske Forsvars Interesse.

Krigsministeren: Det forekommer mig, at det ærede Medlem i saa mange Punkter har erklæret sig til Fordeel for Regjeringens Udkaft, at jeg ikke troer at burde imødegaae ham i de enkelte Retninger, hvori hans Ansættelser ere noget afvigende fra mine. Jeg skal derfor indskrænke mig til paany at omtale den paatænkte Ordning med eet Feltbatteri, og da det ærede Medlem selv antydede Nødvendigheden eller Ønskeligheden af, at man havde Kanoner, som man kunde flytte, for at afværge en Landgang, skal jeg bemærke, at det netop er Forskjellen mellem Fæstnings- og Feltartilleri, at det ene betjener Kanoner, som ikke kunne flyttes, og det andet Kanoner, som kunne flyttes. I denne Henseende mødes jeg altsaa fuldstændig med det ærede Medlem, idet jeg foreslaaer et Compagni, som er bestemt til at betjene Kanoner, som kunne flyttes, og jeg er fuldkommen